

PRIJEDLOG !

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
OPĆINA NEDELIŠĆE
OPĆINSKO VIJEĆE
KLASA:
URBROJ:
Nedelišće,

Temeljem članka 29. Statuta Općine Nedelišće (Sl. gl. Međimurske županije br. 2/14 - proč. tekst, 1/18), Općinsko vijeće Općine Nedelišće je na svojoj _____ sjednici održanoj _____ 2021. godine, donijelo sljedeću

ODLUKU O USVAJANJU IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE NEDELIŠĆE ZA 2020. GODINU

I.

Prihvaća se Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće za 2020. godinu, KLASA: 351-01/21-01/03 , URBROJ: 2109/12-01-21-2, kojeg je Načelnik Općine Nedelišće donio dana 11.03. 2021. godine.

II.

Izvješće opisano u prethodnoj točki, prilog je ovoj Odluci i njezin je sastavni dio.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osam dana nakon objave u Službenom glasniku Međimurske županije.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

Ljudevit Bošćak

OBRAZLOŽENJE UZ ODLUKU O USVAJANJU IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE NEDELIŠĆE ZA 2019. GODINU

Temeljem članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne Novine broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) utvrđena je obveza jedinice lokalne samouprave da do 31. ožujka tekuće godine dostavi izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom za prethodnu godinu i objavi je u službenom glasilu.

Opisano Izvješće dostavlja se Ministarstvu za zaštitu okoliša do 31. svibnja tekuće godine, za prethodnu kalendarsku godinu.

Općinsko vijeće Općine Nedelišće donijelo je 29. ožujka 2018. godine Plan gospodarenju otpadom za razdoblje od 2018. godine do 2023. godine, a temeljem opisanog članka, načelnik dostavlja Izvješće o provedbi opisanog Plana za 2020. godinu Općinskom vijeću na usvajanje.

Predlaže se Općinskom vijeću da donese Odluku kojom usvaja Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće za 2020. godine.

NAČELNIK OPĆINE NEDELIŠĆE

Darko Dania

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
OPĆINA NEDELIŠĆE
NAČELNIK OPĆINE
KLASA:351-01/21-01/03
URBROJ: 2109/12-01-21-2
Nedelišće, 11.03.2021.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA
OTPADOM OPĆINE NEDELIŠĆE
- za 2020. godinu -**

ožujak, 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD - OSNOVNI PODACI	3
2. OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE	4
3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I OSTVARENIH CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE NEDELIŠĆE	5
4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA	12
4.1 Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica	12
4.2 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec	12
4.3 Izgradnja reciklažnih dvorišta i zeleni otoci.....	13
5. SANACIJA NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	15
6. INFORMATIVNE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI	16
7. PREGLED OSTVARIVANJA CILJEVA I MJERA UTVRĐENIH PLANOM GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE NEDELIŠĆE, TE OCJENA UČINKOVITOSTI MJERA I SUSTAVA	17
8. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA	21
8.1 Popis projekata i aktivnosti, izvora i iznosa financijskih sredstava, rokova i nositelja provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće u 2020. godini	21

1. UVOD - OSNOVNI PODACI

Načelnik Općine Nedelišće, kao izvršno tijelo, sukladno zakonskoj obavezi, stavka 1. članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 89/19), izrađuje Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće za 2020. godinu. Navedenom odredbom Zakona propisano je da jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Slika 1: Položaj Općine Nedelišće u Međimurskoj županiji i položaj naselja unutar Općine

Općina Nedelišće obuhvaća prostor od 58,32 km² na kojem se nalazi 11 naselja: Črečan, Dunjkovec, Gornji Hrašćan, Gornji Kuršanec, Macinec, Nedelišće, Parag, Pretetinec, Pušćine, Slakovec i Trnovec. Prema podacima iz posljednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine, Općina Nedelišće je imala je 12.028 stanovnika, a prosječna gustoća naseljenosti na području Općine iznosila je 207,24 stanovnika na km².

Na području Općine Nedelišće djelatnost organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja otpada obavlja komunalna tvrtka GKP Čakom d.o.o., u suvlasništvu Općine Nedelišće, Grada Čakovca i četiri Općine s područja Međimurske županije (Mala Subotica, Orehovica, Strahoninec i Šenkovec). Suvlasnički udio Općine Nedelišće je 2%. Tvrtka obavlja poslove gospodarenja komunalnim otpadom za područje Općine Nedelišće, Grada Čakovca i navedenih Općina, te upravlja uređenim odlagalištem otpada Totovec na kojem se pretežito odlaže otpad iz jedinica lokalne samouprave sa područja Međimurske županije.

Općina Nedelišće donijela je 29. ožujka 2018. godine *Plan gospodarenja otpadom Općine Nedelišće za razdoblje od 2018. do 2023. godine*, u skladu sa važećom zakonskom regulativom; *Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)*, *Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 31/17)* i *Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)*. Za vrijeme donošenja Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće od 2018. do 2023. godine ishodovana je suglasnost od strane nadležnog upravnog tijela Međimurske županije, te je Plan objavljen u službenom glasilu Međimurske županije. Sukladno *Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)*, Općina Nedelišće je donijela *Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Nedelišće (SGMŽ br. 4/18)* sa danom 31. siječnja 2018. godine.

2. OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Sukladno članku 28. ZOGO, jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- **provedbu Plana,**
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Prema članku 21. ZOGO, Plan gospodarenja otpadom JLS mora sadržavati najmanje sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno - informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana.
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Sukladno navedenom u predmetnom *Izvešću o provedbi plana gospodarenja otpada Općine Nedelišće za 2020. godinu* dati će se osvrt na svaku navedenu točku sadržaja plana koji se kroz plansko razdoblje mora provoditi.

3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I OSTVARENIH CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE NEDELIŠĆE

Općina Nedelišće, tijekom prošlog planskog razdoblja već je uspostavila sustav gospodarenja otpadom. Prema podacima GKP Čakom d.o.o., u sustav organiziranog prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Nedelišće u 2020. godini bilo je uključeno je 3.378 kućanstava, odnosno 93,19% od ukupnog broja kućanstava evidentiranih zadnjim popisom stanovništva iz 2011. godine.

Tablica 1. - Obuhvat javne usluge prikupljanja MKO i BKO

Obuhvat javne usluge prikupljanja MKO i BKO (na dan 31.12.2020.)							
r.br.	JLS	pravne osobe			domaćinstva		
		Ukupan broj	Broj uključenih javnom uslugom	Obuhvat (%)	Ukupan broj	Broj uključenih javnom uslugom	Obuhvat (%)
1.	Općina Nedelišće	226	157	69,47	3.625	3.378	93,19
Izvor podataka o broju kućanstava: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011., Kućanstva i obitelji, Zagreb/2016, 21. PRIVATNA KUĆANSTVA PREMA BROJU ČLANOVA, PO GRADOVIMA/OPĆINAMA, POPIS 2011., STATISTIČKA IZVJEŠĆA 1583/2016, str. 106 i 107., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/SI-1583.pdf							

Na području Općine Nedelišće u 2020. godini je skupljeno 2.514,57 tona komunalnog otpada (tablica 2.) u što je uključen komunalni otpad prikupljen od kućanstava i pravnih osoba, tj. poslovnih subjekata.

Tablica 2. - Prikupljeni i prevezeni komunalni otpad tijekom 2020. godine sa osvrtom na period 2017. - 2019. godine

Prikupljeni komunalni otpad tijekom 2017., 2018., 2019. i 2020. sa indeksom pokazateljem povećanja/smanjenja (tona)						
Vrsta/porijeklo otpada	2017.	2018.	2019.	2020.	razlika	indeks
1	2	3	4	5	6 (5-4)	7(5:4)
Općina Nedelišće	2.051,14	2.210,93	2.303,38	2.514,57	211,19	1,092

Nakon višegodišnjeg trenda smanjivanja u periodu od 2008. do 2011. godine, ukupna količina komunalnog otpada, nakon 2012. godine je u porastu. U prikazanom razdoblju, a osobito od 2012. do 2015. godine, prirast ukupne količine komunalnog otpada bio je godišnje oko 4,65 %, a nakon uvođenja posebnih spremnika vreća, povećane su izdvojene količine odvojenog BKO, papira, plastike, stakla, metala, višeslojne ambalaže, pa je samim time smanjen udio miješanog komunalnog otpada (MKO), koji se odlaže na odlagalištu (tablica 3).

Razlog znatnog poremećaja u strukturi sastava i povećanja količine otpada u 2016. godini za povećanjem ukupne količine otpada od 23,55% je uključenje romskog naselja Parag u sustav organiziranog prikupljanja otpada, kao i sanacija većeg nelegalnog odlagališta otpada u blizini navedenog naselja.

U periodu 2016. do 2020. godine dolazi do kontinuiranog rasta količine otpada koji se može pripisati gospodarskom rastu i povećanju količine otpada u romskom naselju Parag. Bilježi se prosječni godišnji rast u zadnjoj promatranoj godini od 9,2%.

Količine prikupljenog komunalnog otpada na području Općine Nedelišće u razdoblju od od 2008. do 2020.g., iskazane po pojedinim sastavnicama komunalnog otpada, prikazane su u tablici 3.

Tablica 3.: Prikaz količina prikupljenog komunalnog otpada na području Općine Nedelišće u periodu od 2008. godine do 2020. godine

KOLIČINE	KB	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MKO	200301	1401,54	1299,04	1273,78	1195,53	1109,69	1232,23	1198,33	1224,39	1584,19	1638,93	1.616,07	1.522,72	1500,19
Biorazgradivi	200201	30,74	34,41	37,84	23,63	40,38	63,45	94,74	99,02	87,82	96,13	126,91	265,51	454,79
Glomazni	200307	87,59	87,74	73,67	61,99	57,37	60,89	62,28	54,05	74,89	89,22	108,57	133,83	138,59
Papir	150101	118,00	103,72	103,81	67,63	77,17	82,40	88,57	87,55	85,13	104,36	111,60	128,45	146,03
Plastika	150102	42,50	61,77	80,70	81,70	92,46	98,01	98,65	111,63	123,89	131,58	180,07	177,82	185,68
Metal	150104	5,30	5,23	4,46	7,90	8,91	7,38	5,83	10,14	13,02	12,51	14,80	16,60	23,08
Tetrapak	150105	16,29	11,83	9,04	13,09	12,86	10,73	8,54	9,98	11,87	12,30	11,44	11,61	13,37
Staklo	150107	30,62	36,23	36,32	32,41	33,06	36,22	34,72	33,38	34,08	39,30	41,47	46,48	52,84
UKUPNO:		1732,57	1639,97	1619,62	1483,88	1432,09	1593,38	1595,25	1633,01	2017,53	2148,43	2.210,93	2.303,38	2.514,57

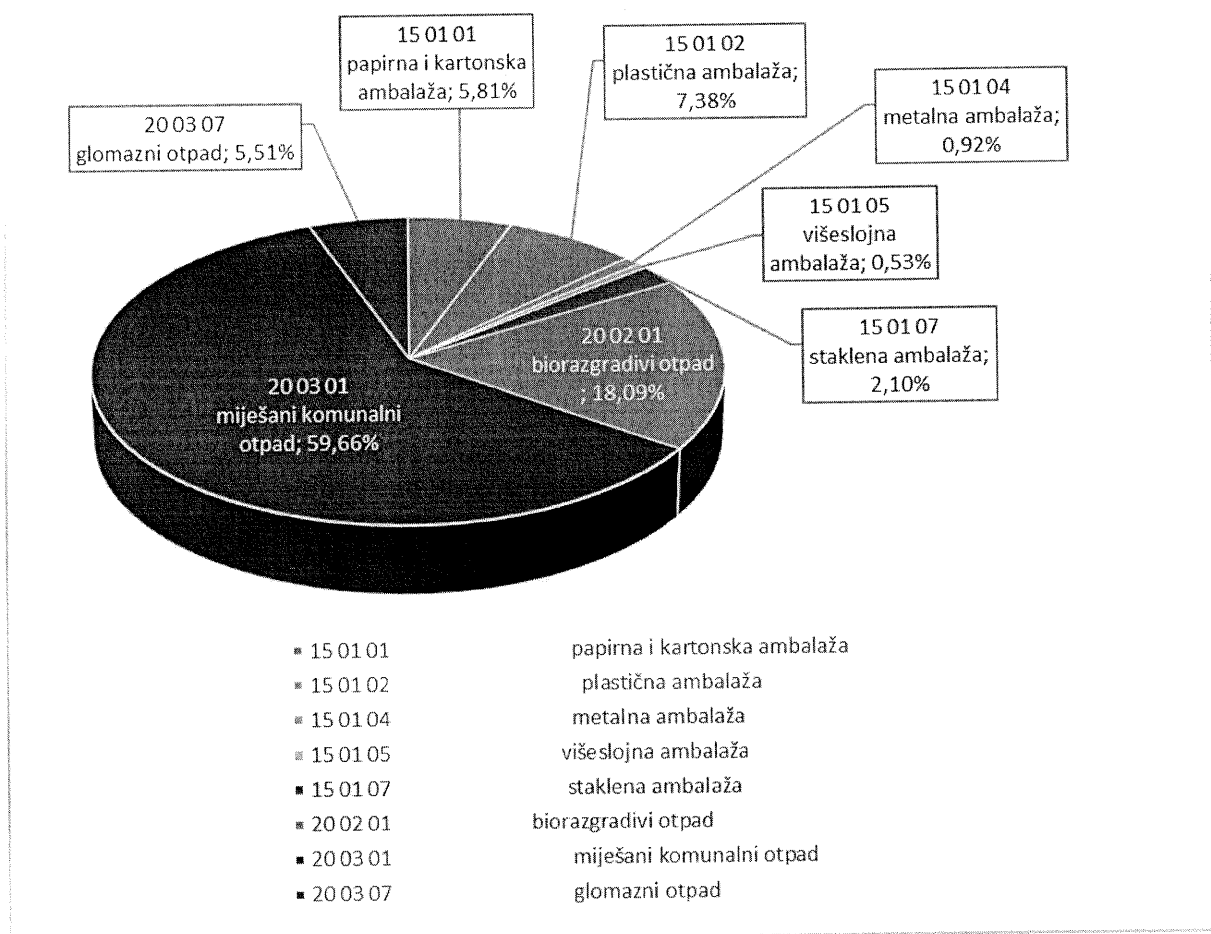
Iz dostupnih podataka vidljivo je da miješani komunalni otpad (MKO) dominantno sudjeluje u strukturi komunalnog otpada u rasponu dosta nepovoljnog odnosa MKO (miješani komunalni otpad) i RKO (reciklažni komunalni otpad) od 59,66 : 40,34, ali je zadovoljavajuća činjenica da je 2020. godine napravljen osjetni napredak u odnosu na 2019. godinu kada je omjer MKO:RKO bio 66.11% : 33.89% i 2018. godinu kada je MKO:RKO bio 73.12% : 26.88% (za usporedbu odnos MKO i RKO u naselju Čakovec je 37,44 : 65,56). Situacija je u stvarnosti nešto bolja jer na prikazane količine RKO treba dodati ambalažu s povratnom naknadom, EE otpad i druge vrste otpada koje su posebne kategorije otpada, a koje prikupljaju druge pravne osobe i čije količine nisu poznate.

Vidljivo je znatno povećanje sakupljenog BKO (biorazgradivi komunalni otpad) kojeg je u ukupnom sastavu otpada 18,09%, dok ga je prethodnih 2019. godine bilo 11,53%, a 2018. godine 5,74%. Indikativno je da se time miješani komunalni otpad (MKO) smanjio sa 73,12% zabilježen 2018. godine na 66,11 % 2019. godine, sve do predmetne 2020. godine kada je zabilježeno 59,66%.

Tablica 4. - Struktura prikupljenog komunalnog otpada tijekom 2020. godine

Struktura prikupljenog komunalnog otpada tijekom 2020.										
JLS	jedinica mjere	15 01 01 papirna i kartonska ambalaža	15 01 02 plastična ambalaža	15 01 04 metalna ambalaža	15 01 05 višeslojna ambalaža	15 01 07 staklena ambalaža	20 02 01 biorazgradivi otpad	20 03 01 miješani komunalni otpad	20 03 07 glomazni otpad	UKUPNO
Općina Nedelišće	t	146,03	185,68	23,08	13,37	52,84	454,79	1.500,19	138,59	2.514,57
	%	5,81%	7,38%	0,92%	0,53%	2,10%	18,09%	59,66%	5,51%	100,00%
	kg/ st	12,38	15,74	1,96	1,13	4,48	38,56	127,19	11,75	213,19

Grafikon 1- Postotni udjeli pojedinih frakcija u komunalnom otpadu Općine Nedelišće sa grafičkim prikazom količina prikupljenog otpada tijekom 2020. po vrsti otpada

U smislu povećanja ukupne količine otpada poseban problem je prikupljanje komunalnog otpada u romskom naselju Parag koje se priključilo u sustav organiziranog prikupljanja otpada Općine Nedelišće tek 2016. godine. U odnosu na broj stanovnika samog naselja, bilježi se izrazito velika količina prikupljenog otpada na godišnjoj razini, što ispada po stanovniku romskog naselja > 350 kg/st./god., dok cijela Općina Nedelišće bez naselja Parag ima 213,19 kg po stanovniku godišnje. Količine prikupljenog otpada u romskom naselju Parag kroz period od 2015. do 2020. godine, prikazane su u Tablici 5.

U romskom naselju uočavaju se sljedeći specifični problemi, koji se kontinuirano ponavljaju:

1. prosječna zapreminska masa MKO u romskom naselju je dva do tri, a ponegdje i četiri do pet puta veća u odnosu na ostala naselja na području koje GKP ČAKOM d.o.o. pokriva javnom uslugom prikupljanja MKO i BKO. Posljedica ovako velike zapreminske mase su česta pucanja spremnika za otpad koji nisu namijenjeni da bi podnosili tolika opterećenja, te povećani troškovi zbrinjavanja otpada zbog kojih bi cijena u romskim naseljima trebala biti proporcionalno veća,

2. stanovnici odlažu u spremnike bez selekcije i bez obzira na pruženu mogućnost odvojenog skupljanja otpada, zbog čega u spremnicima završava problematični i opasni otpad (animalni otpad, baterije, i dr...),
3. niska stopa naplate javne usluge prikupljanja MKO i BKO

Tablica 5. - Količine otpada prikupljene u romskom naselju Parag

Količine otpada u romskom naselju Parag - davatelj javne usluge GKP Čakom d.o.o. prikuplja MKO i BKO				
JLS	Naselje	Način prikupljanja	Godina	Količina otpada (t)
Općina Nedelišće	Romsko naselje Parag	Redovni odvoz otpada	2015.	158,88
			2016.	347,09
			2017.	399,40
			2018.	398,99
			2019.	395,79
			2020.	403,44

U romskom naselju Parag vrlo je nizak postotak naplate troškova javne usluge prikupljanja BKO i MKO, tako da se na godišnjoj razini (2020. godine) stvorio dug koji seže od prijašnjeg razdoblja u ukupnom iznosu na dan 31.12.2020. godine od 393.804,02 kune (2019. godine dug je bio 243.141,94 kuna). Općina Nedelišće kontinuirano financijski pomaže subvencioniranjem troškova javne usluge (socijalni program) i prebijanjem dugova preko socijalne pomoći, ali ovakav način stanja naplate direktno ugrožava načela održivog gospodarenja otpadom (načelo samodostatnosti i načelo onečišćivač plaća).

Obzirom da se u romskom naselju Parag prikuplja isključivo MKO bez i najmanje količine RKO, ovo naselje svojim količinama otpada izuzetno negativno utječe na ukupnu količinu i sastav prikupljenog otpada na području Općine. Prikupljena količina otpada u romskom naselju Parag od 403,44 tone 2020. godine, u odnosu na ukupnu količinu MKO Općine Nedelišće predstavlja udio od 28,89% (romsko naselje Parag sudjeluje u ukupnoj količini MKO u udjelu od 28,89%, dok je udio stanovništva naselja Parag u odnosu na broj stanovnika cijele Općine oko 10%).

Sudionici u cjelokupnom sustavu prikupljanja komunalnog otpada su:

- korisnici usluge,
- predstavničko tijelo Općine Nedelišće,
- davatelj usluge (pravna osoba, GKP Čakom, d.o.o.),
- Komunalno redarstvo Općine Nedelišće.

Obaveza svih pravnih i fizičkih osoba na području Općine Nedelišće je da svoj komunalni otpad predaju davatelju usluge, a regulirana je provedbenim mjerama Općine. Na području Općine Nedelišće do 2018. godine nije bio uveden sustav prikupljanja, obračuna i naplate usluge prikupljanja komunalnog otpada razmjerno stvarnoj količini skupljenog otpada, ali nakon donošenja *Odluke o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Nedelišće* od dana 1.11.2018. uveden je obračun i naplata javne usluge po ispražnjenj posudi sukladno čl.33, st.2, ZOGO i čl. 20 Uredbe. Sukladno odluci vidljivo je da primjena sustava obračuna i naplate usluge prema broju odvoza tijekom 2020. godine ima povoljan utjecaj na ispunjavanje zadanih ciljeva JLS u gospodarenju komunalnim otpadom.

Tijekom 2018. godine poslovanje davatelja javne usluge GKP Čakom d.o.o. je u cijelosti usklađeno s *Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom*, a temeljem Odluke Općine zatražena je suglasnost na nove cjenike javne usluge prikupljanja MKO i BKO. Zbog potrebe prilagodbe sustava, odnosno osiguravanja nužnih tehničkih i organizacijskih preduvjeta za naplatu prema stvarnoj količini proizvedenog otpada, odnosno stvarnom broju pražnjenja i volumena posude na cijelom području pružanja usluge i za osiguranje prihvatljivog dokaza o isporučenoj javnoj usluzi, s primjenom novog cjenika se krenulo počevši od 1.11.2018., što je sukladno Uredbi bio zadnji rok za usklađenje. Ovaj način obračuna je pravedniji za korisnike i predviđen je da stimulira odvojeno skupljanje otpada. Nažalost, kada se fiksni i varijabilni dio cijene izračunaju sukladno uredbi, oko 90% troška predstavlja fiksni dio, dok varijabilni dio predstavlja tek oko 10% troška. Provedene analize primjene sustava obračuna i naplate usluge po ispražnjenosti posude ukazuju na slijedeće glavne trendove:

- 1.) smanjenje količine i udjela MKO (miješanog komunalnog otpada),
- 2.) porast količine i udjela RKO (reciklabilnog komunalnog otpada)

Općina Nedelišće je tijekom 2019. godine aplicirala na natječaj FZOEU za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada među kojima su i smeđi spremnici za BKO zapremine 120 litara (2056 komada), jer su se do tada koristile samo PE vreće smeđe boje kao spremnici. Obzirom na poništavanje natječaja i dugotrajnog postupka nabave, više se nije moglo čekati i isporuku smeđih spremnika za BKO bila je od strane davatelja javne usluge GKP Čakom d.o.o. koji je tijekom 2020. godine isporučio spremnike (1690 kom.) u obimu javne usluge. Kao što se očekivalo, već prve godine vidljivo je znatno povećanje sakupljenog BKO (biorazgradivi komunalni otpad), zabilježeno je 18,09% što predstavlja povećanje BKO u ukupnom sastavu otpada, dok ga je prethodne 2019. godine bilo 11,53%. Ovdje je još važno napomenuti da se znatan dio BKO prikuplja kućnim kompostiranjem, što je svojim izobrazno-informativnim aktivnostima popularizirala sama Općina Nedelišće.

Svi proizvođači otpada na području Općine Nedelišće dužni su otpad odlagati u posebne spremnike za otpad, odnosno namjenske vreće za pojedine vrste izdvojenog otpada. Korisnicima fizičkim osobama je omogućeno odvojeno skupljanje (primarna selekcija) osam frakcija komunalnog otpada (papir, plastika, tetrapak, metal, staklo, biorazgradivi otpad, toneri i spremnici tinte, odjeća i tekstil) „na kućnom pragu“ („od vrata do vrata“, „door to door“) kroz sustav vreća za odvojeno skupljanje, a omogućena im je i predaja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada provodi se specijalnim vozilima, različitim dinamikom, koja ovisno o vrsti otpada, tipu posude, vrsti objekta i tipu naselja, od jednom tjedno do jednom mjesečno, prema utvrđenom rasporedu. U tablici 6. prikazan je način prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Nedelišće.

Tablica 6.: Prikaz načina prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Nedelišće

PODRUČJE ODVOZA	PLAN ODVOZA OTPADA			
	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD	AMBALAŽNI I ODVOJENO SKUPLJENI OTPAD	KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD
Individualno stanovanje i poslovni - sva naselja Općine Nedelišće	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna)	PE kanta 120 l i namjenska vreća (odvoz 1 x tjedno - svakih 2 tjedna odvozi se kanta uz sustav vreća za BKO kao spremnika sa odvozom svakih 2 tjedna naizmjenično)	sustav vreća (odvoz svakih 2 tjedna)	odvoz 1x mjesečno Nakon iskorištenih kupona, prikupljanje glomaznog otpada se radi po narudžbi, uz plaćanje svih nastalih troškova

Svi korisnici javne usluge početkom godine dobivaju četiri kupona, od kojih su dva za odvoz glomaznog otpada (max. 2m³/kupon), jedan za preuzimanje vreća za odvojeno skupljanje otpada i jedan za prihvrat otpada u reciklažnom dvorištu.

Obzirom da u Općini Nedelišće još nije izgrađeno reciklažno dvorište, temeljem Sporazuma o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom sa Gradom Čakovcem (od 19.11.2014. godine), stanovnicima (fizičkim osobama) općine Nedelišće, privremeno je (do izgradnje vlastitog reciklažnog dvorišta), omogućeno korištenje dvaju reciklažnih dvorišta u Gradu Čakovcu, u krugu uprave GKP Čakom d.o.o. u Mihovljanskoj ulici bb (od srpnja 2013. godine) kao i reciklažnom dvorištu na lokaciji odlagališta otpada u Totovcu (od veljače 2016. godine).

Osim spomenutog reciklažnog dvorišta, omogućeno je korištenje **mobilnog reciklažnog dvorišta** na jedanaest lokacija (Tablica 7), po jedna u svakom naselju u Općini Nedelišće, prema unaprijed određenom rasporedu.

Tablica 7: Lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta na području Općine Nedelišće

Naselje	Adresa	k.č. - k.o.
Črečan	kod društvenog doma	k.č. 892/1 - Črečan
Dunjekovec	kod društvenog doma Pretetinec	k.č. 757/1 - Pretetinec
Gornji Hraćan	kod društvenog doma, Čakovečka 46	k.č. 1072 - Gornji Hraćan
Gornji Kuršanec	kod društvenog doma	k.č. 2007/1 - Kuršanec
Macinec	kod škole, šljunčani plato, Glavna ulica	k.č. 1348/3 - Macinec
Nedelišće	parkiralište kod MESAPA, ulica Josipa Marčeca	k.č. 5/1 - Nedelišće
Pretetinec	kod društvenog doma Pretetinec	k.č. 757/1 - Pretetinec
Pušćine	kod zgrade VMO-a Pušćine, Školska 23	k.č. 200 - Pušćine
Slakovec	prilaz sportskom domu NK Slakovec	k.č. 989/1 - Slakovec
Trnovec	parkiralište kod društvenog doma, Trnovec 45	k.č. 780 - Trnovec
Parag	preko puta autobusnog stajališta	k.č. 1509/22 - Trnovec

U reciklažnom dvorištu, mještani Općine Nedelišće mogu uz predočenje kupona odložiti odvojeno skupljeni otpadni papir, karton, metal, plastiku, drvo, tekstil i odjeću, električnu i elektroničku opremu, kao i problematične vrste otpada, prema popisu iz Dodatka III *Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 81/20)*.

Kroz dva reciklažna dvorišta **dvorišta** (RD Mihovljanska i RD Totovec) prikupljeno je 151,48 tona otpada (ukupna količina koja uključuje područje grada Čakovca, Općine Strahoninec, Mala Subotica, Nedelišće, Štrigova, Orehovica i Šenkovec), dok je kroz mobilno reciklažno dvorište u Općini Strahoninec prikupljeno 2,148 tona otpada. Kada tu količinu stavimo u relaciju s ukupno prikupljenim komunalnim otpadom dolazimo do podatka da je kroz dva stacionarana reciklažna dvorišta prikupljena relativno mala količina komunalnog otpada, dok je kroz mobilno reciklažno dvorište prikupljena zanemariva količina otpada. Pregled prikupljenih količina dan je u Tablici 8.

Tablica 8. - Količine otpada prikupljene u reciklažnim dvorištima tijekom 2020. godine

Količine otpada prikupljene u reciklažnim dvorištima tijekom 2020. godine		
Naziv reciklažnog dvorišta	Prikupljeno (t)	Predano na obradu (t)
RD Mihovljanska (ukupna količina koja uključuje područje grada Čakovca, Općine Strahoninec, Mala Subotica, Nedelišće, Štrigova, Orehovica i Šenkovec)	151,48	70,23
RD Totovec	0,00	
MRD - mobilno reciklažno dvorište (količina prikupljena na području Općine Nedelišće)	2,148	2,148

Proizvodni otpad koji nastaje na području Općine Nedelišće, ovisno o njegovim svojstvima i raspoloživim količinama iz dozvola za gospodarenje otpadom, predaje se tvrtkama ovlaštenim za njegovu uporabu. Najviše proizvodnog otpada se predaje ovlaštenoj tvrtki za gospodarenje otpadom GKP Čakom d.o.o., koji ga u najvećoj mjeri oporablja postupkom uporabe D1, odnosno zbrinjava na odlagalištu za neopasni otpad Totovec, a manji dio količina predaje drugim tvrtkama na uporabu drugim postupcima. Prema podacima GKP Čakom d.o.o., na području svih JLS-a na kojem GKP Čakom d.o.o. provodi uslugu, tijekom 2020. god. prikupljeno je 2.846,81 t proizvodnog otpada.

Na području Općine Nedelišće, manje količine **građevnog otpada** od mještana preuzimaju se na reciklažnom dvorištu u Mihovljanskoj ulici i na lokaciji građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec (GzGOsK), a radi se o preuzimanju građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima.

Za postupanje s građevnim otpadom na području Općine Nedelišće ovlaštena je tvrtka sa dozvolom za gospodarenje građevinskog otpada; reciklažno dvorište za sakupljanje, skladištenje i uporabu građevinskog i neopasnog otpada „Reciklaža Mišić d.o.o.“, na lokaciji Preloge 27 u Ivanovcu (RDGO Mišić).

Na RDGO Mišić evidentiraju se ukupne količine i vrste prikupljenog otpada, međutim nisu poznate točne količine po pojedinom JLS-u sa kojih se vozi na reciklažno dvorište, odnosno za područje Općine Nedelišće. Ukupna godišnja količina oporabljene građevinskog otpada u 2020. godini iznosila je oko 25.712 tona, a procjenjuje se da je od toga oko dvije trećine bilo s područja grada Čakovca, dok je preostala jedna trećina raspoređena na okolne JLS-e.

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., tijekom 2020. god. na odlagalištu otpada Totovec ukupno je evidentirano 4.414,13 tona dovezenog građevnog otpada. Treba napomenuti da se ta količina odnosi na šire područje Grada Čakovca, pa tako i Općine Nedelišće i ostalih Općina obzirom da je odlagalište otvoreno proizvođačima otpada iz šireg područja Županije. Najveći dio toga otpada koristi se kao tehnološki materijal za dnevno prekrivanje otvorenih ploha odlagališta i završno prekrivanje.

Prema PGO RH procijenjena je količina od 537,0 kg građevnog otpada po stanovniku godišnje, na nacionalnoj razini. Obzirom da nisu dostupni točni podaci za područje Općine Nedelišće, na temelju prosječne količine po stanovniku na nacionalnoj razini, procjenjuje se da na području Općine godišnje nastaje oko 6.500 t građevnog otpada.

Na temelju procjene količine građevnog otpada prikupljenog na RDGO Mišić, zajedno s određenim dijelom evidentiranog na odlagalištu otpada Totovec, može se utvrditi da se gotovo velika količina građevnog otpada nastalog na području Općine Nedelišće propisno prikuplja i oporabljuje. Pretpostavlja se da Općina Nedelišće može ispuniti zadani cilj iz ZOGO za 2020. godinu (oporabiti najmanje 70% ukupne količine nastalog građ. otpada), kao i cilj iz PGO RH za 2022. godinu (oporabiti najmanje 75% ukupne količine nastalog građevinskog otpada).

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA

4.1 Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica

Regionalni centar za gospodarenje otpadom osnovale su 2003. godine četiri županije sjeverozapadne Hrvatske (Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska) s lokacijom u Piškornici u Koprivničko-križevačkoj županiji, za potrebe zajedničkog gospodarenja otpadom. Postupci i radnje vezane uz pokretanje realizacije centra, su u tijeku, a tijekom 2019. godine status realizacije projekta je ostao nepromijenjen.

Nakon otvaranja RCGO Piškornica, te popunjenja kapaciteta *odlagališta za neopasni otpad Totovec*, Općina Nedelišće će na obradu u RCGO predavati samo miješani komunalni otpad KBO 20 03 01, dok će se pojedini postupci i faze postupanja s otpadom; prihvata, skladištenje, obrada i pretovar otpada i dalje odvijati na lokaciji Totovec.

4.2 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec

4.2.1 Odlagalište neopasnog otpada Totovec

Odlagalište neopasnog otpada Totovec nalazi se zapadno od Općine Nedelišće, udaljeno je 6 km od centra Nedelišća i smješteno je na udaljenosti cca 600 m sjeverno od naselja Totovec.

Tijekom 2020. godine na *Odlagalište za neopasni otpad Totovec* je odloženo ukupno 26.133,26 t otpada, što je za 1.437,38 t više nego prethodne godine (2019. godine je odloženo 24.695,88 t, tj. 5,82 % povećanja odložene količine u odnosu na prethodnu godinu). U strukturi odloženog otpada prevladava miješani komunalni otpad, KBO 20 03 01, kojega je odloženo 13.472,62 tona, što je veća količina od prošlogodišnje (2019. godine je odloženo KBO 11.930,43 t). Sukladno zakonskim odredbama na odlagalištu se provodi kontrola otpada i izdvajaju se frakcije koje nisu pogodne za odlaganje ili čije je odlaganje zabranjeno. Tako je tijekom 2020. godine na odlagalištu izdvojeno i predano na daljnju obradu drugim obrađivačima: 73,02 tona stakla, sa sortirnice 2.182,54 tona reciklabilnog otpada (papir i karton, plastika, taklo, višeslojna ambalaža, metal) i sa kompostirnice Totovec 457,41 tona biorazgradivog otpada (nakon obrade prikupljenog BKO u količini od 3.904,97 tona).

Prema geodetskoj izmjeri krajem 2017. godine zabilježeno je 285.000 m³ odloženog otpada. Ukupan planirani kapacitet odlagališta je 350.000 m³, tako da je raspoloživ preostali kapacitet za odlaganje 65.000 m³. Uz poznatu zapremninsku masu ugrađenog otpada od 1.400 kg/m³ ukupni kapacitet odlagališta je 500.000 tona, 2018. godine je odloženo 20.826 tona otpada, 2019. godine je odloženo 24.696 tona, a 2020. godine je odloženo 26.133 tona otpada te je preostali kapacitet za odlaganje 19.345 tona.

Izvedba zadnje, V. faze sanacije, odnosno izrada prekrivnih slojeva na odlagalištu otpada, predviđena je nakon popunjavanja tijela odlagališta otpadom do projektirane visine, a planira se izraditi projekt zatvaranja odlagališta čim za to budu osigurani uvjeti, vezano na izgradnju i početak rada *Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica*.

U sklopu odlagališta otpada Totovec, 2015. godine izgrađeno je reciklažno dvorište za građevinski otpad, koje je 2016. godine prenamijenjeno u kompostirnicu za djelatnost kompostiranja odvojeno prikupljenog biološki razgradivog komunalnog (BKO) otpada. Tijekom 2020. godine je na području 7 JLS u kojima GKP Čakom d.o.o. pruža javnu uslugu prikupljanja BKO, prikupljeno ukupno 4.362,38 tona (2019. godine je prikupljeno 3.929,59

tona, tj. 11,01 % povećanja u odnosu na prethodnu godinu). Od ukupno prikupljenog BKO, 3.904,97 tona je obrađeno u kompostirnici, a 457,41 tona je predano na obradu drugim obrađivačima, najveći dio u energanu tvrtke Univerzal u Varaždinu.

U sklopu odlagališta za neopasni otpad Totovec izgrađena je ploha 1 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest. Ploha 1 je izgrađena temeljem Uredbe vlade RH o interventnom zbrinjavanju azbesta, a financirana je u cijelosti sredstvima FZOEU. Ploha 1 je u međuvremenu popunjena, a tijekom 2019. godine je izrađena projektna dokumentacija za izgradnju pokrovnog sloja plohe 1 i izgradnju nove plohe 2 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest. Tijekom 2020. godine realiziran je projekt a 2021. godine očekuje se uporabna dozvola i dozvola za rad.

4.2.2 Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu (GzOGsK)

U skladu sa PGO, Općina Nedelišće, zajedno s GKP ČAKOM d.o.o. već dulji niz godina, u namjeri odgovarajućeg postupanja s otpadom, gradi građevine za postupanje s otpadom. U tom smislu, prepoznata je važnost da se pored odlagališta otpada na lokaciji Totovec, izgrade i druge građevine koje bi osigurale zakonito gospodarenje otpadom. U prosincu 2015. godine izdana je građevinska dozvola za dio građevine Fazu 1 - Građevina za prihvrat, sortiranje i skladištenje prethodno razvrstanih posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada. Na lokaciji je, izgrađena mala sortirnica dimenzija 24x12m, koja sadrži usipni koš, dva elevatora, jednu sortirnu traku i automatsku prešu - balirku. Tijekom 2020. godine u sortirnici je sortirano i odvojeno 2.179,09 tona skupljenih frakcija otpada (2019. godine je sortirano 2.341,69 tona), a predano je 2.182,54 tona na daljnju obradu drugim obrađivačima. Zabrinjavajući je trend sve lošije kvalitete prikupljene plastike. Trenutno se sortira plastika, tetrapak, staklo i metali, dok se papir i karton prikupljaju od korisnika i uglavnom odvoze direktno obrađivaču Unimer d.o.o., a dio papira i kartona je predan i drugim posrednicima u trgovini otpadom.

S ciljem ubrzanja izgradnje navedenih građevina na lokaciji Totovec, u studenom, 2016. godine izrađena je nova projektna dokumentacija za predmetnu građevinu pod nazivom „Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec - Faze 2, 3, 4 i 5“. U skladu sa svim navedenim promjenama i novim zahtjevima (ZOGO), cjelokupni projekt „Oporavište otpada Totovec“ preimenovan je u projekt „Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu“ (GzGOsK).

Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec (GzGOsK) je je građevina namijenjena za prihvrat otpada, njegovu obradu te skladištenje obrađenih sastavnica otpada do njihove konačne dispozicije, odnosno predaje ovlaštenicima na daljnju uporabu ili zbrinjavanje. Izgradnjom navedene cjeline ostvario bi se reciklažni centar sukladno PGO RH, što svojim sastavnicama *Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) Totovec* kao sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada već jest.

4.3 Izgradnja reciklažnih dvorišta i zeleni otoci

Za Općinu Nedelišće, prema zahtjevima ZOGO, čl.35, JLS koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem. Također, JLS je dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta odnosno način rada mobilne jedinice

omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koja su uspostavljena reciklažna dvorišta odnosno mobilne jedinice.

Izgradnja reciklažnog dvorišta je predviđena Prostornim planom uređenja Općine Nedelišće (SGMŽ 6/04, 9/08, 4/11, 2/13, 7/14 i 13/15), u izdvojenoj gospodarsko - proizvodnoj poslovnoj zoni između Trnovca i Nedelišća (Privrednoj zoni Nedelišće), iako za tu namjenu još nije rezervirana posebna katastarska čestica.

Tijekom 2020. godine Općina Nedelišće nije provodila aktivnosti vezano na planiranje i izgradnju reciklažnog dvorišta, koje je određeno u tekućem planskom razdoblju Planom gospodarenja otpadom od 2018. do 2023. godine. Obzirom, da je temeljem Sporazuma o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom (Sporazum od 19.11.2014. godine na temelju suvlasništva GPK Čakom d.o.o.) omogućeno zajedničko korištenje reciklažnih dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta na području Grada Čakovca i svim fizičkim osobama s područja Općine Nedelišće, osigurana je zajednička provedba mjera gospodarenja otpadom s dvaju JLS, te samim time Općina Nedelišće ima zadovoljenu zakonsku odredbu.

Što se tiče zelenih otoka, obzirom da su izgrađene dvije višestambene zgrade u sklopu sportskog centra i zgrade poduzetničkog sajma MESAP u naselju Nedelišće, na javnoj površini planirali su se postaviti kontejneri za otpadni papir, staklo, plastiku, metale i tekstil. Obzirom da na području Općine Nedelišće pouzdano funkcionira sustav „door to door“ (od vrata do vrata) s kantama i vrećama za odvojeno skupljanje i da je omogućen dodatni odvoz i besplatno preuzimanje navedenih vrsta otpada i u reciklažnom i mobilnom reciklažnom dvorištu, procjenjuje se da nema potrebe i ne planira se daljnje proširenje sustava zelenih otoka.

5. SANACIJA NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Temeljem članka 36. st 9. ZOGO, Načelnik Općine Nedelišće, putem službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalno redarstvo), provodio je tijekom 2020. godine:

- mjere za sprečavanje nepropisno odbačenog otpada,
- mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Mjere iz predhodnog stavka uključuju uspostavu i funkcioniranje:

- sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u predhodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno Odluci predstavničkog tjela jedinice lokalne samouprave.

U smislu navedenog Općinsko vijeće Općine Nedelišće donijelo je dana 29.3.2018. dvije odluke:

- *Odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš (SGMŽ br. 4/18),*
- *Odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada.*

Opseg provođenja navedenih mjera se revidira i planira za svaku iduću godinu na temelju *Izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom* i izvješća o lokacijama, količinama, troškovima i mjerama za provedbu otklanjanja odbačenog otpada na području Općine Nedelišće za proteklu godinu. Unatoč pojačanoj kontroli komunalnog redarstva, na području Općine Nedelišće povremeno se javljaju nelegalna odlagališta otpada, radi čega se provode posebne mjere sprečavanja odbacivanja otpada na sljedećim lokacijama:

- romsko naselje Parag - rubni pojas uz naselje i koridor preko vodozaštitnog nasipa,
- naselje Gornji Hrašćan - lokacija „Vuzmenke“
- naselje Pušćine - lokacija „Visoke rampe“ gdje je uveden nadzorni sustav, redovito se utvrđuju počinitelji i pokreću se postupci prekršajnih/kaznenih prijava

U slučaju potrebe postupak sanacije nelegalnih odlagališta provodi komunalno redarstvo Općine Nedelišće. Nelegalno odloženi otpad se u postupku sanacije prikuplja i odvozi na odlagalište Totovec gdje se obrađuje i ostatak trajno zbrinjava. Sanirano područje se vraća u prvobitno stanje i vrši se pojačani nadzor kako bi se spriječilo daljnje nelegalno odlaganje otpada.

Općina Nedelišće svake godine provodi akcije prikupljanja otpada po nazivom „Više cvijeća - manje smeća“, ali radi globalne pandemije uzrokovane Covidom 19 sve aktivnosti su obustavljene.

6. INFORMATIVNE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI

Općina Nedelišće od samog početka uvođenja sustava odvojenog prikupljanja otpada kontinuirano provodi različite informativne i edukativne aktivnosti posredstvom različitih medija. Većinu navedenih aktivnosti koordinira i provode stručne službe GKP Čakom d.o.o., tvrtke u suvlasništvu Općine Nedelišće, zajedno sa stručnim službama Općine.

Kako bi na području pružanja usluga postigli što je moguće veći stupanj odvajanja otpada (primarnu selekciju) iz miješanog komunalnog otpada i kako bi se, što je moguće više, približili zacrtanim ciljevima u gospodarenju otpadom, GKP ČAKOM d.o.o. je u suradnji sa svih sedam JLS na čijem području pruža javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO tijekom 2020. godine nastavio s izobrazno - informativnim aktivnostima usmjerenim prema korisnicima usluga gospodarenja otpadom.

Početkom 2020. godine organizirane su edukativne radionice, ali radi globalne pandemije uzrokovane Covidom 19 sve aktivnosti izobrazno-informativnog karaktera su obustavljene.

7. PREGLED OSTVARIVANJA CILJEVA I MJERA UTVRĐENIH PLANOM GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE NEDELIŠĆE, TE OCJENA UČINKOVITOSTI MJERA I SUSTAVA

U Planu gospodarenja otpadom Općine Nedelišće definirani su ciljevi i mjere koji proizlaze iz zakonskih obaveza i planskih dokumenata, a od kojih su neki već potpuno ili djelomično ostvareni. U nastavku daje se pregled ostvarenih ciljeva kroz 2020. godinu te ocjena učinkovitosti mjera.

Općina Nedelišće je tijekom 2020. godine provodila aktivnosti planskog razdoblja koje su određene Planom gospodarenja otpadom od 2018. do 2023. godine:

- osigurala je i kontinuirano provodi javnu uslugu skupljanja miješanog komunalnog otpada, odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada i otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (ambalažni otpad i posebne kategorije otpada) te krupnog (glomaznog) otpada,
- sukladno *Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19)* propisala je obvezu i uvjete korištenja komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada *Odlukom o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Nedelišće (SGMŽ br. 4/18)*,
- uvela je obračun i naplatu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada po količini/broju praznjenja posuda,
- uspostavila je sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada, te donijela *Odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš (SGMŽ br. 4/18)*, te u skladu s istom redovito provodi nadzor i sanaciju lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom,
- donijela je Plan gospodarenja otpadom Općine Nedelišće za razdoblje od 2018. do 2023. godine,
- redovito i pravovremeno je izrađivala godišnje *Izvešće o provedbi Plana gospodarenja otpadom* i dostavljala godišnje izvješće Međimurskoj županiji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u Službenom glasilu Međimurske županije,
- redovito u suradnji sa GKP Čakomom provodila izobrazno - informativne aktivnosti na svom području, te redovito održava i ažurira svoje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom,
- redovito organizirala i sudjelovala u akcijama prikupljanja otpada, obavještavala zainteresiranu javnost putem javnih glasila i putem web stranice o provedbi planova i akcija vezanih uz gospodarenje otpadom,
- temeljem Sporazuma o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom svim fizičkim osobama s područja Općine Nedelišće omogućeno je zajedničko korištenje reciklažnih dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta na području Grada Čakovca čime je osigurana zajednička provedba mjera gospodarenja otpadom dvaju JLS,
- izradom plana sanacije i sanacijom odlagališta za neopasni otpad Totovec, koja je završena sve do faze odlaganja i zatvaranja odlagališta, čime je ono steklo status usklađenog odlagališta neopasnog otpada, osigurano je zbrinjavanje miješanog komunalnog i proizvodnog otpada u skladu s ZOGO,
- izgradnjom kazete za građevni otpad koji sadrži azbest na odlagalištu otpada Totovec i ugovorom o poslovnoj suradnji s tvrtkom koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja i oporabe građevnog otpada sukladno ZOGO, osigurana je usluga reciklažnog dvorišta za građevni otpad, odnosno sudjelovanje Općine Nedelišće u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada,

- kao suvlasnik GKP Čakom d.o.o. je pokrenula projekt izgradnje Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec, za koju su pripremljeni projekti za izgradnju, dobivena je građevinska dozvola i završena je I. faza izgradnje građevine, kojom će biti osigurani svi uvjeti i potrebne građevine za gospodarenje MKO i BKO i posebnim kategorijama otpada, u skladu s ZOGO, kao i realizacija reciklažnog centra.

Općina Nedelišće nije u prošlom planskom razdoblju ispunila sve obveze i ciljeve vezano uz gospodarenje otpadom propisanih ZOGO, te u novom planskom razdoblju mora pokrenuti dodatne aktivnosti i projekte koji će biti usmjereni na njihovo ispunjavanje kao i ispunjavanje novog seta ciljeva koji su definirani donošenjem PGO RH za razdoblje 2017. - 2022. godinu, a koji se moraju dostići do 2022. godine (tablica 9.).

Tablica 9.: Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu koji su određeni u PGO RH

Cilj	Specifični ciljevi	
1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
	1.2.	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
	1.3.	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
	1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	2.1.	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
	2.6.	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Iz definiranih ciljeva koji proizlaze iz PGO RH vidljivo je da se Općina Nedelišće ne zadovoljava određene ciljeve, ali se približava ispunjavanju ciljeva koji su navedeni u tabeli. U sadašnjem planskom razdoblju od 2018. do 2023. godine trebati će ustrajati u ostvarenju svakog pojedinog cilja kako bi Općina Nedelišće kao i svaki JLS proporcionalno mogao ispuniti navedene relevantne ciljeve na svom području, u rokovima koji su navedeni u PGO RH.

Naglasak mora biti na odvojenom prikupljanju reciklabilnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz kućanstava koje je na području Općine Nedelišće započelo od 2007. godine, uvođenjem usluge prikupljanja otpada putem posebnih vreća za biorazgradivi komunalni otpad koji su do danas u primjeni, ali i od 2020. godine uvođenjem smeđih krutih spremnika za biorazgradivi komunalni otpad (smeđe PE kante). Opcionalno, stanovnici nisu dužni predati prikupljeni biootpad iz BKO davatelju usluge, ukoliko taj otpad sami obrađuju biološkom aerobnom obradom (kompostiranjem) u svojem domaćinstvu i o tome daju pisanu izjavu davatelju usluge (sukladno čl.44, st.2 ZoOGO i čl.14, st.2 Uredbe). Međutim, količine biorazgradivog komunalnog otpada izdvojenog i obrađenog na ovakav način ostaju nepoznate i ne evidentiraju se u sustavu gospodarenja otpadom.

Vezano uz biorazgradivi komunalni otpad, iz analize sastava prikupljenog komunalnog otpada s područja Općine Nedelišće i usporedbe sa odgovarajućim podacima susjednih JLS, može se zaključiti da postoji mogućnost za izdvajanje znatno većih količina BKO iz miješanog komunalnog otpada od ostvarenih, odnosno postoji veliki potencijal za poboljšanje

pokazatelja odvojenog prikupljanja biološki razgradivog otpada. Kao što je bilo očekivano, 2020. godine nakon uvođenja spremnika PE smeđih kanti za odvojeno prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada na kućnom pragu i posljedično tome smanjenje količina ostalog komunalnog otpada rezultiralo je značajnom promjenom sastava prikupljenog komunalnog otpada i to već prve godine nakon uvođenja.

Sukladno članku 24. *Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19)*, Općina Nedelišće mora kontinuirano smanjivati količine miješanog komunalnog otpada u skladu s postavljenim ciljevima iz Uredbe.

Općina Nedelišće našla se u situaciji da je za 2017., 2018. i 2019. godinu, zbog prekoračene količine u odnosu na graničnu ukupnu količinu miješanog komunalnog otpada (MKO) iz 2015. godine definirane Uredbom, imala poticajnu naknadu (kaznu) za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Granična količina MKO jedinice lokalne samouprave određena je u odnosu na proizvedenu količinu MKO u 2015. godini iz stavka 7., 24. članka Uredbe i objavljena je u dokumentu »Podaci o proizvedenim količinama miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave za 2015. godinu« na mrežnim stranicama Ministarstva. U navedenom dokumentu za Općinu Nedelišće evidentirana je količina miješanog komunalnog otpada (MKO) u iznosu od 1.224,36 tona za 2015. godinu.

Kriterij koji je postavljen za 2020. godinu je granična količina od 58% od ukupne proizvedene količine MKO u 2015. godini nastalog na području JLS. Kao što je već navedeno, Općina Nedelišće imala je količinu MKO u 2015. godini u iznosu od 1.224,36 tona, dok je već 2016. godine zabilježila količinu od 1.584,19 tona. Razlog znatnog rasta i poremećaja u strukturi sastava i povećanja količine otpada u 2016. godini sa povećanjem MKO od 29,39% je uključivanje romskog naselja Parag u sustav organiziranog prikupljanja otpada, kao i sanacija većeg nelegalnog odlagališta otpada u blizini navedenog naselja.

Općina Nedelišće je 2020. godine prikupila MKO u iznosu od 1.500,19 tona, što je znatno više od Uredbom određene granične količine MKO za 2020. godinu od 710,13 tona (58% od ukupno proizvedene količine MKO iz 2015. god.). Na temelju granične količine miješanog komunalnog otpada (MKO) izračunava se prekoračena količina miješanog komunalnog otpada kao razlika mase sakupljenog miješanog komunalnog otpada na području jedinice lokalne samouprave (JLS) i granične količine miješanog komunalnog otpada. Na prekoračenu količinu plaća se poticajna naknada (kazna) za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Nakon mnogih pritužbi vezano na metodologiju izračuna poticajne naknade, vezano na JLS koji dobro provode i imaju postojan sustav gospodarenja otpadom već od prije referentne 2015. godine, kao što je i Općina Nedelišće, tijekom 2019. godine donošena je Uredba o *Izmjenama i dopunama uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 84/19)*. Sukladno članku 24., stavak 9. promijenjena je Uredba u smislu da je obaveza plaćanja poticajne naknade (kazne), tj. iznos poticajne naknade za smanjenje količine MKO za JLS iznosi nula kuna **ako je stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u JLS za 2020. godinu 52% ili više**. Izračunom sukladno čl. 10. Uredbe, stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada za Općinu Nedelišće iznosi $ST = 100 \times m_{OS} / (m_{OS} + m_{MKO}) = 100 \times 877,94 / (877,94 + 1.500,19) = 36,92\%$, što je manje od Uredbom određene vrijednosti od 52% odvojenog skupljanja reciklabilnog otpada (RKO+BKO, bez glomaznog otpada), čime se iznos poticajne naknade naplaćuje u punom iznosu iz Uredbe. U sljedećem periodu, iz navedenih razloga već 2021. godine Općina Nedelišće mora poduzeti planirane, ali konkretne mjere povećanja odvajanja reciklabilnih komponenti od ukupnog sastava otpada kako bi se zadovoljio još stroži kriterij od > 56% i time izbjegao plaćanje poticajne naknade (kazne) za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. U sve navedeno tijekom 2019. godine pokrenut je postupak ocjene suglasnosti Uredbe s Ustavom RH i Zakona o održivom gospodarenju otpadom, te je Ustavni sud u siječnju 2020. godine donio rješenje kojim privremeno obustavlja izvršenje svih općih i pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na temelju određenih odredaba do

donošenja odluke o njihovoj suglasnosti s Ustavom i zakonom, te se na temelju navedenog privremeno obustavlja primjena tog dijela Uredbe.

Postojeće stanje gospodarenja otpadom u Općini Nedelišće je relativno dobro u odnosu na prosjek RH, obzirom da je u suradnji s GKP Čakom uspostavljen dobro organiziran sustav gospodarenja otpadom, koji omogućava stanovnicima Općine i svojim korisnicima sve elemente javne usluge koje propisuje ZOGO i omogućuje cjelovito rješenje u gospodarenju otpadom, od aktivnosti poticanja sprječavanja nastanka otpada, njegove uporabe do zbrinjavanja na usklađenom odlagalištu otpada Totovec.

Općina je uložila značajan trud u sprječavanje nelegalnog odlaganja otpada i uključnje socijalno ugroženih skupina stanovnika Općine (romska zajednica) u sustav javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, kojima kontinuirano financijski pomaže i subvencioniranjem troškova javne usluge (socijalni program).

Postignuti rezultati u gospodarenju otpadom međutim pokazuju da još ima mnogo prostora za poboljšanje efikasnosti sustava, osobito u pogledu izdvajanja biorazgradivog komunalnog otpada i pojedinih frakcija iz miješanog komunalnog otpada.

Poboljšanje je moguće postići edukacijom i podizanjem svijesti svojih stanovnika kroz pojačane izobrazno-informativne aktivnosti i mjerama usmjerenim na poboljšanje efikasnosti sustava odvajanja otpada na kućnom pragu uvođenjem obračuna i naplate javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada prema stvarnoj količini, odnosno prema stvarnom broju pražnjenja i volumenu posuda za otpad. Također, uvođenjem namjenskih spremnika za biorazgradivi komunalni otpad (smeđe PE kante od 120L), očekuje se da će način gospodarenja otpadom Općine Nedelišće u pogledu postupanja s BKO uskladiti sa zahtjevima i kriterijima iz ZOGO.

8. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA

8.1 Popis projekata i aktivnosti, izvora i iznosa financijskih sredstava, rokova i nositelja provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine Nedelišće u 2020. godini

Tablica 10. Provedba ulaganja u projekte i aktivnosti gospodarenja otpadom u 2020. godini na području Općine Nedelišće, izvori financiranja i nositelji izvršenja Plana

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2020.		
					GKP Čakom	Općina Nedelišće	FZOEU/MZOE
	Mjere smanjenja i sprečavanja nastanka otpada, edukacija, nadzor i izvještavanje (s.s.n.o.e.n.i.)						
1	Sanacija divljih odlagališta	Općina Nedelišće	5.000	Kontinuirano svake godine	0	35.000,00	0
2	Mjere redovitog godišnjeg nadzora radi sprečavanja nelegalnog odlaganja otpada i interventno zbrinjavanje	Općina Nedelišće	5.000	Kontinuirano svake godine	0	33.008,20	0
3	Provođenje izobrazno - informativnih aktivnosti na području Općine Nedelišće - Općina Nedelišće je u sklopu godišnjeg Biltena koji se dostavlja u svako kućanstvo, upoznala korisnike sa obvezama kod postupanja otpadom kao i rasporedom odvoza otpada u 11 naselja i rasporedom postave mobilnog reciklažnog dvorišta.	Općina Nedelišće GKP Čakom	5.000	Kontinuirano svake godine	0	0	0
	UKUPNO - mjere s.s.n.o.e.n.i. - 2020.godine:	Općina Nedelišće GKP Čakom	15.000	Kontinuirano svake godine	0	68.008,20	0

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2020.		
					GKP Čakom	Općina Nedelišće	FZOEU/MZOE
	Komunalna i druga oprema za gospodarenje otpadom						
4	Oprema za uspostavu sustava gospodarenja otpadom sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19) - RFID čipovi za postojeće kante, računala, senzori za očitavanje i uređaji za praćenje vozila, programska potpora i ostalo	GKP Čakom	75.000	2018	0	0	0
5	Nabava novih komunalnih vozila za prikupljanje otpada - iskazuje se kao udio Općine Nedelišće kao suvlasnika od 2% u ukupnoj nabavi komunalnog poduzeća GPK ČAKOM d.o.o.	GKP Čakom	150.000	Kontinuirano svake godine kroz plansko razdoblje	21.574,00	0	23.880,00
6	Nabava posuda za odvojeno prikupljanje biološki razgradivog otpada (BKO) - jednokratna nabava radi usvajanja Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) - Općina Nedelišće je sa FZOEU skopila ugovor br. 2018/001465, 06.07.2018. god. za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	Općina Nedelišće	600.000	2020	175.760,00	0	0
7	Nabava posuda za odvojeno prikupljanje otpada (MKO, BKO, vreće za odvojene vrste komunalnog otpada) - kontinuirana nabava kroz plansko razdoblje	GKP Čakom	25.000 godišnje	Kontinuirano svake godine	10.500,00	0	0
	UKUPNO - komunalna i druga oprema - 2020. godine:	GKP Čakom Općina Nedelišće	- -	Plansko razdoblje od 6 godina	207.834,00	0	23.880,00

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2020.		
					GKP Čakom	Općina Nedelišće	FZOEU/MZOE
	Gradevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec kojima upravlja GKP ČAKOM d.o.o.						
8	Odlagalište za neopasni otpad Totovec <ul style="list-style-type: none">o Faza V - Prekrivni brtveni sustav preko odlagališta, sustav otplinjavanja i hortikulturno uređenje odlagališnog prostorao Ostalo - projektiranje, ishođenje dozvole, nadzor nad radovima NAPOMENA: financijski se iskazuje kao udio Općine Nedelišće kao suvlasnika od 2% u ukupnoj realizaciji projekta kojeg je nosioc GPK ČAKOM d.o.o.	GKP Čakom	150.000	Jednokratno nakon popunjavanja tijela odlagališta kroz plansko razdoblje	0	0	0
9	Odlagalište za neopasni otpad Totovec <ul style="list-style-type: none">o Prekrivni sloj kazete za azbest - ploha 1o Donji brtveni sloj kazete za azbest - ploha 2o Prekrivni sloj kazete za azbest - ploha 2 NAPOMENA: financijski se iskazuje kao udio Općine Nedelišće kao suvlasnika od 2% u ukupnoj realizaciji projekta kojeg je nosioc GPK ČAKOM d.o.o.	GKP Čakom	30.000	2021	24.203,86	0	0
10	Gradevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec - Faze 2, 3, 4, 5 NAPOMENA: financijski se iskazuje kao udio Općine Nedelišće kao suvlasnika od 2% u ukupnoj realizaciji projekta kojeg je nosioc GPK ČAKOM d.o.o.	GKP Čakom	1.090.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
	UKUPNO - gradevine Totovec - 2020. god.:	GKP Čakom	- -	Plansko razdoblje od 6 godina	24.203,86	0	0

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Planirana vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva - ostvareno 2020.		
					GKP Čakom	Općina Nedelišće	FZOEU/MZOE
	Građevine za gospodarenje otpadom na području Općine Nedelišće						
11	Izgradnja zelenih otoka - kontejneri za otpadni papir, staklo, plastiku, metal i tekstil na javnoj površini i namjenski kontejneri za groblja	Općina Nedelišće	100.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
12	Izgradnja reciklažnog dvorišta	GKP Čakom	1.500.000	Tijekom planskog razdoblja	0	0	0
	UKUPNO - reciklažno dvorište i zeleni otoci - 2020. god.:	GKP Čakom	1.600.000	Plansko razdoblje od 6 godina	0	0	0
SVEUKUPNO - od 1 do 12: - utrošeno sredstava kroz 2020. godinu		Općina Nedelišće GKP Čakom			323.926,06 kuna		

NAČELNIK OPĆINE:

Darko Dania

